

Postavení Evropského parlamentu v rámci normotvorby EU

Abstrakt

Téma práce se nachází v oblasti legislativní činnosti EU. Cílem je představit soudobou právní úpravu přijímání legislativních aktů a analyzovat vliv, jaký má na jejich faktickou podobu užívání neformalizovaných procedur. Akcent je kladen v rámci organizační struktury na fungování Evropského parlamentu a oblasti neformalizovaných procedur na tzv. trialogová jednání. Zkoumáno je zaprvé, co jsou to neformalizované procedury a trialogová jednání, zadruhé, jaký je vliv těchto procedur na faktickou podobu řádného legislativního postupu ve světle podoby předpokládané *de lege lata* a zatřetí, jak lze tento vliv hodnotit z pohledu hodnot a zásad fungování EP.

Konkrétně na základě přehledu úpravy *de lege lata* a vymezení trialogových jednání a ostatních modalit neformalizovaných procedur ve světle recentní judikatury zkoumáme některé typické projevy trialogových jednání na faktickou podobu přijímání legislativních aktů. Dovožeme v této souvislosti, že trialogová jednání konstituovaly praktiku tzv. brzkých dohod jako standardní koncepci řádného legislativního postupu a materiálně nahradily koncepci tří čtení předpokládanou právní úpravou. Dovožeme rovněž změny fungování Evropského parlamentu, když hovoříme o jeho racionalizaci a institucionalizaci, a posílení postavení Evropské komise, když dovozujeme její faktické fungování jako legislativního orgánu. V poslední řadě v kontextu recentní judikatury hodnotíme transparentnost řádného legislativního postupu v kontextu trialogových jednání a hodnotíme dopady trialogových jednání ve vztahu k zásadám plynoucím z hodnoty demokracie.

V návaznosti na dříve uvedená hodnocení *de lege ferenda* navrhujeme některá opatření na zlepšení. Konkrétně bychom v primárním právu právně upravili trialogová jednání po vzoru dohodovacího řízení. Dále navrhujeme veřejnost politických trialogů a ve světle dříve stanoveného navrhujeme zřízení internetové databáze zaručující přístup k dokumentům týkajících se trialogových jednání. Nakonec představujeme návrh nesouvisející přímo s trialogovými jednáními, když navrhujeme iniciační právo Evropského parlamentu a zavedení modalit institutu občanské iniciativy v jeho rámci.

Klíčová slova: trialogová jednání, řádný legislativní postup, transparentnost legislativní činnosti